

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : Мастер академске студије етнологије и антропологије
Назив предмета: Антропологија хорора
Наставник/наставници: Марко Пишев, виши научни сарадник
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема предуслова
Циљ предмета Као модерни жанр у белетристици, на филму и у другим медијима, хорор тематизује феномене традиционално блиске антропологији, попут смрти и оностраног, болести и пандемија, натприродних појава, фолклорних бића, граничних стања, алтернативних религија, као и различитих социокултурних аберација и атавизама. Као једно од основних теоријско-методолошких полазишта за проучавање хорор фикције у савременим друштвено-хуманистичким наукама (најпре у филозофији, књижевној теорији, психологији и теологији) послужила је антрополошка студија Мери Даглас, чија је књига <i>Чисто и опасно</i> (1966.) обезбедила поуздан концептуални оквир за изучавање фантастичних тела чудовишта, али и специфичних амбијената, односно мизансцена хорор фикције. Битне тематско-концептуалне релације антропологије и хорора указују на то да се фиктивни елементи хорор наратива граде уз помоћ симбола и представа дељених културом, од којих су неки усађени дубоко у људску когницију. Ово отвара плодно тле за антрополошко истраживање хорор фикције које у својим теоријским диметима има расуђивање о, и преиситивање симболичких својстава и граничника културе уз помоћ којих се граде представе о злу, о чудовишном и радикално другачијем, непознатом, које изазива напетост и страх.
Исход предмета Студенти се упознају са елементарним асортиманом жанровских поступака у наративи, на примеру хорор фикције. Уче се примени различитих антрополошких метода за анализу и тумачење предметом обухваћене културне грађе – од посматрања с учествовањем, образложивог претпоставком да је, чак и посредан – али убедљив – контакт са стравом потребно „преживети“, преко разматрања социокултурног контекста у којем је прича настала, до анализе структура наратива и латентних културних значења које прича одашиље читалачкој, односно гледалачкој публици. Предметом је предвиђена могућност теоријског усредсређења на један или више заокружених наративних целина, у потоњем случају повезаних тематски, или скупом мотива. Његова најшира сврха тиче се стављања у погон аналитичких способности студената да допру до, и адекватно интерпретирају културна значења скривена испод дескриптивног нивоа, без обзира на то да ли је разматрана грађа дата у текстуалном или визуелном формату.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Хорор као жанровска одредница – одређења и примери 2. Антропологија и хорор – дисциплинарни приступи проучавању хорор фикције 3. Хорор фикција као етнографска грађа – књижевни примери 4. Хорор фикција као етнографска грађа – кинематографски примери 5. Антрополошка анализа чудовишних тела – дешифровање културних кодова 6. Антрополошка анализа хорор мизансцена – дешифровање културних кодова 7. Родна тумачења хорор фикције – предности и ограничења 8. Територијалност хорора: перцепције и значења синтагми 'амерички', 'британски', 'јапански', 'српски' (итд.) хорор 9. Хорор митологије – Лавкрафтови Ктулу митови у глобалној популарној култури 10. Хорор и фолклор – додирне тачке и мимоилажења 11. Нихилизам у натприродној страви Томаса Лиготија – културна контекстуализација 12. Хорор и зло између културних представа и „чисте маште“ 13. Антрополози као протагонисти хорор прича – „спољне“ перцепције струке 14. Рекапитулација 15. Припрема за испит <i>Практична настава /</i>
Литература: Aguirre, Manuel. 2008. Geometries of Terror: Numinous Spaces in Gothic, Horror and Science Fiction. Gothic

Studies 10 (2): 1-17.

Brewster, Scott and Luke Thurston (eds). 2017. The Routledge Handbook to the Ghost Story. New York: Routledge. 186-310; 357-367.

Bridgstock, Martin. 1989. The Twilit Fringe – Anthropology and Modern Horror Fiction. Journal of Popular Culture 23 (3): 115 – 123.

Canini, Mikko (ed.). 2010. The Domination of Fear. New York: Rodopi. 129-147; 191-221.

Carroll, Noël. 1987. The Nature of Horror. The Journal of Aesthetics and Art Criticism 46 (1): 51–59.

Carroll, Noël. 1990. Philosophy of Horror. New York: Routledge. 12-59.

Clover, Carol J. 1992. Men, Women, and Chain Saws: Gender in the Modern Horror Film. Princeton: Princeton University Press. 1-65; 166-237.

Coleman, Simon and Matthew Johnson. 1994. Levi-Strauss meets the wolf-man: horror movies as myths. The Cambridge Journal of Anthropology 17 (1): 89-98.

Daglas, Meri. 1993. Čisto i opasno. Beograd: XX vek. 30-141.

Evans Timothy H. 2005. A Last Defense against the Dark: Folklore, Horror, and the Uses of Tradition in the Works of H. P. Lovecraft.. Journal of Folklore Research, 42 (1): 99-135.

Hamilton, Richard P. and Margaret Sönsen Breen (eds.). 2004. This Thing of Darkness: Perspectives on Evil and Human Wickedness. New York: Rodopi. 1-21; 37-77: 103-115.

Kloda, James. 2016. The final girl on the freeway: adaptation and appropriation of a fairy tale. Etnoantropološki problemi 11 (2): 393-411.

Lazarević-Radak, Sanja. 2016. Društveni aspekti horor žanra u jugoslovenskom filmu od 1973. do 1990. Godine. Kultura 150: 271-288.

Mandić, Marina. 2019. Između stvarnog i zamišljenog. Infektivna oboljenja u kinematografiji na primeru filma ‘Variola vera’. Etnoantropološki problemi 14 (2): 487-505.

Ognjanović, Dejan. 2014. Poetika horora. Novi Sad: Orfelin. 7-79; 82-97; 125-135; 156-175.

Ognjanović, Dejan. 2016. Tri paradigme horora. Etnoantropološki problemi 11 (2): 351-372.

Santilli, Paul. 2007. Culture, Evil, and Horror. The American Journal of Economics and Sociology 66 (1): 173–194.

Stewart, Susan. 1982. The Epistemology of the Horror Story. The Journal of American Folklore, 95 (375): 33-50.

Todorov, Cvetan. 2010. Uvod u fantastičnu književnost. Beograd: Službeni glasnik. 24-41; 75-140;

Weston, Gavin et al. 2015. Anthropologists in Film: The Horror! The Horror! American Anthropologist. 117 (2): 316-328.

Žikić, Bojan. 2011. Koliko je „srpski“ Srpski film? Konceptualizacija kulturno normalnog i nenormalnog u savremenoj Srbiji. Etnoantropološki problemi 6 (2): 381-412.

Број часова активне наставе		Теоријска настава: 4+1		Практична настава:	
Методе извођења наставе: Предавања и вежбе					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		поена		Завршни испит	
поена				поена	
активност у току предавања				писмени испит	
практична настава				усмени испт	
колоквијум-и					
семинар-и		70			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....					
*максимална дужна 2 странице А4 формата					